

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-191/15-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení	Mateřská škola Oříšek Brno, Ořešín 57, příspěvková organizace
Sídlo	Ořešín 57, 621 00 Brno
E-mail právnické osoby	msorisekbrno@email.cz
IČO	72547324
Identifikátor	691003149
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Petrou Kalašovou, ředitelkou
Zřizovatel	Statutární město Brno, Městská část Brno-Ořešín
Místo inspekční činnosti	Ořešín 57, Brno
Termín inspekční činnosti	11. – 12. únor 2015

Inspekční činnost byla zahájena předložením Pověření k inspekční činnosti Čj. ČŠIB-161/15-B ředitelce Mateřské školy Oříšek Brno, Ořešín 57, příspěvkové organizaci (dále „škola“ nebo „MŠ“) dne 11. února 2015.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Škola vykonávala činnost mateřské školy a školní jídelny-výdejny od 1. září 2011. Nacházela se na předměstí města Brna obklopená překrásnou přírodou, která dávala dětem mimořádné příležitosti k tematickým vycházkám s ekologickým zaměřením. MŠ sídlila v účelové přízemní budově. K rozvoji pohybových aktivit sloužila dětem školní zahrada s dřevěnými herními prvky. Poskytovala jim dostatečný prostor i pro relaxaci.

Jednotřídní MŠ s nejvyšším povoleným počtem 25 dětí byla v době inspekce plně obsazena. Z celkového počtu bylo 12 dětí 5-6letých a 1 mělo odklad povinné školní docházky. Navíc toto dítě bylo vzděláváno formou individuální integrace. V době inspekce ale nebylo ve škole přítomno.

Vzdělávání zajišťovaly 3 pedagogické pracovnice včetně asistentky pedagoga a ředitelky školy, která byla do funkce jmenována dne 1. ledna 2014 na základě konkurzního řízení vyhlášeného zřizovatelem školy. Poněvadž měla vysokoškolské vzdělání v jiném oboru, v době inspekce si odbornou kvalifikaci požadovanou pro učitelku MŠ doplňovala.

Škola realizovala Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP PV“) s motivačním názvem „Společně objevujeme svět“. Umožňovala dětem dle zájmu jejich rodičů účast v dalších kroužcích, které ale nebyly součástí ŠVP PV. Jednalo se např. o „vědecké pokusy“, „keramiku“ a „výtvarný kroužek“. Realizovali je externí lektori za úplaty v odpoledních hodinách. „Logopedický kroužek“ poskytovaný v dopoledních hodinách finančně podporoval zřizovatel školy.

Provoz školy byl od 6:30h do 16:30h. Výše měsíční úplaty za předškolní vzdělávání byla pro školní rok 2014/2015 stanovena ve výši 500 Kč. Stravování dětem zajišťovala školní jídelna při Základní škole Brno, Novoměstská 21.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacího programu

Ředitelka školy byla ve funkci jeden rok a v době inspekční činnosti dokončovala povinné funkční studium pro vedoucí pracovníky. Její prioritou po nástupu do funkce bylo doplnit si odbornou kvalifikaci a pro její získání vytvořit také vhodné podmínky učitelce. Přestože měla ředitelka školy minimální praxi v oblasti předškolního vzdělávání, dokázala se dobře vyrovnat s náročnými úkoly souvisejícími s chodem školy. K jeho koordinování účelně využívala i pedagogickou radu. Její jednání ale málo podporovala metodické a odborné vedení pedagogických pracovníků. S ohledem na malý počet pracovníků si ředitelka školy ponechala většinu pravomocí, delegovala pouze dílčí úkoly související se vzdělávacím procesem. Pozitivem v řízení školy byla přehledně nastavená organizační struktura, funkční informační systém a přirozená komunikace ředitelky školy se spolupracovníky. Tato skutečnost byla patrná i při vedených rozhovorech v průběhu inspekční činnosti, kdy ředitelka školy projevovala mimořádný zájem o získávání nových informací z oblasti předškolního vzdělávání. Její vstřícný a otevřený přístup vytvářel prostředí vzájemné důvěry a respektování.

Ředitelka školy zodpovědně plnila všechny povinnosti stanovené příslušnými ustanoveními školského zákona. Na dobré úrovni zpracovala základní dokumenty školy vztahující se k její organizaci (např. školní řád, režim dne) a k zajištění bezpečného prostředí pro vzdělávání.

Základním koncepčním materiálem školy byl ŠVP PV, který vydala předchozí ředitelka školy v září 2012 s platností do srpna 2015. Srovnávací analýzou bylo zjištěno, že dokument sice obsahoval všechny informace požadované „Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání“, ale nebyl dostatečně funkční pro zavádění efektivních změn směřujících ke zkvalitňování vzdělávání. Při plánování vzdělávací práce

ve třídě nebyl učitelkám přílišnou oporou. Velmi nízkou vypovídající hodnotu měl zejména okruh vzdělávacího obsahu, který je z hlediska učení dětí nejdůležitější. Jeho pojetí a zpracování nepodporovalo integrované vzdělávání a nesměřovalo k vytváření základů klíčových kompetencí. ŠVP PV nebyl také přizpůsoben konkrétním podmínkám MŠ, a to s ohledem na poskytování speciálního vzdělávání. Přehlednost dokumentu znesnadňovala i přemíra často opakujících se informací. V současné době ředitelka školy hledá cestu k jeho změně a v rámci ukončení funkčního studia připravuje podklady pro novou verzi ŠVP PV.

Ředitelka školy po svém nástupu soustředila svoje úsilí do oblasti zlepšování podmínek vzdělávání stanovených ve ŠVP PV. K jeho realizaci měla škola v roce 2013 dostatek finančních prostředků, které získala od zřizovatele a ze státního rozpočtu (ostatní neinvestiční výdaje škola použila zejména na nákup učebních pomůcek). Dalším důležitým zdrojem příjmu byla úplata za předškolní vzdělávání a příležitostné sponzorské dary od rodičů, které škola využila především pro modernizaci materiálních podmínek. Ty vytvářely dobré předpoklady pro osobnostní rozvoj dětí a jejich zájmů. Interiér školy působil čistě a zpříjemňovaly ho velmi pěkné vystavené dětské práce, kterými se děti prezentují rodičům a veřejnosti. Prostorové uspořádání třídy bylo funkční a dětem skýtalo vhodné zázemí pro intimitu a pracovní činnosti. Dostatečně velké prostory byly dobrou motivační pobídkou k rozvoji všestranných aktivit dětí. Učební pomůcky byly moderní. Hodnotné bylo i vybavení pro rozvoj jemné motoriky, smyslů, řeči, matematických schopností (logiko, pracovní listy, dětská literatura, encyklopedie, didaktické hry atd.). Dětem byl veškerý herní materiál většinou volně přístupný. Pro rozvoj pohybových dovedností dětí měla škola ale méně tělovýchovného nářadí a náčiní. Dětský sedací nábytek umožňoval variabilitu v jeho uspořádání. Jeho velikost odpovídala různým tělesným výškám dětí. Pro jejich vzdělávání zajišťovala škola bezpečné prostředí. Po celý den byla budova uzamčená. Třídní kniha obsahovala poučení dětí o jejich bezpečnosti a ochraně zdraví. Ve školním řádu byla kvalitně ošetřena prevence sociálně patologických jevů včetně preventivního programu tzv. „Kouzlo správného chování“.

V posuzované oblasti, kromě zpracovaného ŠVP PV, převažoval požadovaný stav.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

Prostředí třídy a její uspořádání vyhovovalo potřebám dětí, podporovalo a umožňovalo širokou škálu spontánních činností. Hře jako hlavní aktivitě byl ponechán dostatečný prostor, ale učitelky nedocenily její význam pro přirozené učení dětí. Nechávaly jim naprostou volnost a v případě potřeby rozvíjení a obohacování herních aktivit, do nich nevstupovaly v roli spoluhráče.

V průběhu vzdělávání nebyly příliš uplatňovány účinné pedagogické metody a formy práce. Spontánní a řízené aktivity nebyly vzájemně propojené. Přestože učitelky průběžně získávaly a zaznamenávaly informace o vzdělávacích pokrocích dětí, nedokázaly je zatím účelně využívat pro přípravu individualizované vzdělávací nabídky. Ta byla ale velmi vhodně zpestřena hudebně pohybovou chvilkou, v jejímž průběhu byly všechny děti přirozeně seznamovány s anglickým jazykem. Motivace k činnostem málo vycházela z jejich prožitků. Hodnocení dětských projevů mělo pochvalný ráz, ale k sebehodnocení dětí zatím nevedlo. Nastavená pravidla společného soužití ve třídě byla málo funkční. Tím, že byla vytvořena bez aktivní účasti dětí, nebyla jimi také důsledně dodržována. Ve třídě jich bylo i příliš mnoho. S ohledem na aktuální potřeby dětí postrádala některá z nich smysl.

I přesto byla ve třídě většinou příznivá atmosféra. Značně k ní napomáhalo nejen věkově různorodé složení třídy, ale zejména komunikace učitelek s dětmi, a to téměř vždy

tzv. „z očí do očí“. Učitelky projevovaly k dětem vstřícnost a poskytovaly jim dostatek příležitostí k samostatným řečovým projevům. Cíleně se zaměřily na rozvíjení čtenářské, přírodovědné a zejména matematické gramotnosti.

Škola podporovala zdravý vývoj dětí nabídkou dostatečného množství ovoce, zeleniny, funkčního pitného režimu a zubní hygieny. Pravidelně zařazovala pohybové aktivity, umožňovala dětem dostatečný pobyt venku a respektovala individuální potřebu spánku a odpočinku. Plynulou organizaci vzdělávání však narušovaly dlouhé prostoje při svačině, a to z důvodu zbytečného čekání dětí na ostatní dojídací, kdy je učitelky zbytečně ukázněly a napomínaly. Organizace stolování, které mělo nižší estetickou úroveň, příliš nepodporovala samostatnost dětí, byly mnohdy zbytečně obsluhované. Upevňování společensko-kulturních a hygienických návyků učitelky věnovaly nepatrnou pozornost.

Tato oblast byla hodnocena jako požadovaný stav z důvodu, že výše uvedené zjištěné nedostatky v oblasti metod a forem práce byly ovlivněny velmi krátkou pedagogickou zkušeností učitelek a zatím i chybějící potřebnou jejich odbornou kvalifikací.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacímu programu

Dosažené výsledky vzdělávání dětí měly dobrou úroveň a odpovídaly věkovému složení třídy. Děti využívaly k různým činnostem, hrám a volnému pohybu spontánně celý prostor třídy. Volily si kamarády a dovedly se většinou s nimi domluvit i na společných aktivitách, při kterých dovedly uplatnit svoji fantazii i tvořivost. Současně do nich uměly vnášet dosavadní získané zkušenosti. Přirozeně vyprávěly zážitky ze svého domova. Občas však byly příliš hlučné a při diskusi nedodržovaly pravidla komunikace. Při práci s didaktickými pomůckami prokazovaly dobrou prostorovou představivost. Správně třídily předměty podle zadaných kritérií, postihovaly rozdíly, protiklady, znaly barvy. Uměly skládat obrázky z několika tvarů, vyjmenovat číselnou řadu a porovnat počet prvků. Rozuměly časoprostorovým pojmům (např. nad, pod, dole nahoře). Znaly svou adresu, jméno, někteří ho uměly i napsat. Rozlišovaly, co patří do živé a neživé přírody. Úspěšné byly i při činnostech zaměřených na rozvoj jemné a hrubé motoriky. Zvládaly základní pohybové dovednosti včetně zdolávání překážek. Znalosti a dovednosti, které nejstarší děti při činnostech prokazovaly, byly na úrovni potřebné k úspěšnému přechodu k základnímu vzdělávání. Prokazovaly ale méně dovedností při zacházení s přiborem.

Pro hodnocení celkových výsledků zatím MŠ nevytvořila účinný systém. Na dobré úrovni se jí dobře dařilo rozvíjet a upevňovat spolupráci s rodiči. Vstřícné předávání vzájemných informací vytvářelo dobře fungující systém péče o děti předškolního věku (např. individuální konzultace, každodenní kontakt, třídní schůzky). Ředitelce školy se podařilo pro rodiče také zavést účinnou formu informovanosti prostřednictvím tzv. elektronické pošty, která jim poskytovala rychlé aktuální zprávy o dění v MŠ. Dále měli zákonní zástupci dětí možnost vyjádřit své názory prostřednictvím anonymních dotazníků a tzv. „schránky důvěry“ umístěné ve vestibulu školy. V rámci plynulého přechodu dětí do základní školy byla přínosná úzká spolupráce se spádovými školami, a to zejména se Základní školou a mateřskou školou Brno, Blanenská 1. Poradenství bylo přínosné zejména pro děti s narušenou komunikační schopností v souvislosti s prováděnou depistáží školským poradenským zařízením. S ohledem na vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami nebyla dle vyjádření ředitelky spolupráce s příslušným školským poradenským zařízením školy příliš efektivní. Dostatečně nepřispívala k zajištění odpovídajících podmínek i kvalifikovanému přístupu k řešení vzdělávacích problémů souvisejících se zdravotním postižením dítěte.

V posuzované oblasti převažoval požadovaný stav.

Závěry

- a) *Pozitivem v práci MŠ byla její otevřenost ke vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami, aktivní přístup ředitelky školy k jejímu řízení, kvalitní materiální podmínky, dosažené výsledky vzdělávání dětí především v oblasti matematických dovedností a funkční informační systém k rodičům. Česká školní inspekce (dále "ČŠI") kladně hodnotila realizované seznamování s anglickým jazykem, které bylo uskutečňováno bezprostředním působením na všechny děti.*
- b) *Nedostatky, které nebyly odstraněny na místě, se týkaly zpracovaného ŠVP PV.*
- a) *ČŠI doporučuje škole zaměřit se na využití záznamů o dětech ve prospěch individualizované vzdělávací nabídky, po dokončení studia zintenzivnit další vzdělávání v oblasti moderních pedagogických přístupů a metod práce, podporovat větší samostatnost dětí při sebeobslužných činnostech a rozvíjet jejich dovednosti při stolování a věnovat pozornost systematickému vyhodnocování celkových výsledků školy.*

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona požaduje:

- do 31. srpna 2015 odstranění zjištěných nedostatků podle Závěrů písm. b) a zaslání zprávy o odstranění.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.b@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace ze dne 12. srpna 2011 včetně Dodatku č. 1 ze dne 24. srpna 2011
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení Druh školy: Mateřská škola IZO: 181 029 235 tisk dne 3. února 2015
3. Žádost o povolení výjimky z počtu dětí a souhlasné stanovisko zřizovatele školy ze dne 12. února 2015
4. Jmenování do funkce ředitelky školy s účinností od 1. ledna 2014 na dobu šesti let č. j. MMB/461122/2013 ze dne 11. prosince 2013, Pracovní náplň ředitelky školy ze dne 1. ledna 2014
5. Pracovní náplň učitelky mateřské školy ze dne 12. ledna 2015, Pracovní náplň asistentky pedagoga ze dne 9. září 2014
6. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Společně objevuje svět“ ze dne 12. prosince 2012, platný pro období září 2012 – srpen 2015, Roční plán na období školního roku 2014/2015 - Organizace dne v MŠ, Návrh akcí pro školní rok 2014/2015, Další vzdělávání pedagogických pracovníků (Studium ke zvyšování odborné kvalifikace, Semináře pro zvyšování odborné úrovně ped. pracovníků, Samostudium), Spolupráce s rodiči, Rozvrh pracovní doby pedagogických pracovníků, Plánování pedagogických porad a hospitací
7. Osobní list dítěte a Diagnostika dítěte vedené ve školním roce 2014/2015

8. Záписy z provozně-pedagogické porady vedené od 28. srpna 2014 do data kontroly (2 kusy)
9. Školní řád Mateřské školy Oříšek na období školního roku 2014/2015, aktualizovaný 26. srpna 2014, platný od 1. září 2014 včetně podpisů zaměstnankyň školy, Směrnice ke stanovení výše úplaty za předškolní vzdělávání dítěte v MŠ s účinností od 1. září 2014 ze dne 24. června 2014, Výpočet úplaty za předškolní vzdělávání pro školní rok 2014/2015, Provozní řád MŠ s účinností od 1. září 2014 ze dne 1. dubna 2014
10. Záznamový arch pro hospitaci ze dne 24. září 2014 (1 kus)
11. Zápis z třídní schůzky pro rodiče dětí MŠ Oříšek Brno ze dne 4. září 2014 – seznámení se školním řádem
12. Dokumentace individuálně integrovaného dítěte vedená ve školním roce 2014/2015 – Individuální vzdělávací plán vypracovaný pro školní rok 2014/2015, Doporučení k zařazení dítěte do speciálního vzdělávání ze dne 27. května 2014, Vyjádření školského poradenského zařízení ke zřízení funkce asistenta pedagoga ze dne 27. května 2014, Žádost o souhlas se zřízením funkce asistenta pedagoga ze dne 6. června 2014, Souhlas se zřízením funkce asistenta pedagoga ze dne 2. července 2014, Hodnocení za leden – květen 2014
13. Dokumentace BOZ – Školení zaměstnanců o BOZP ze dne 10. září 2014, Vnitřní předpis o zajištění bezpečnosti a opatření při pobytu venku s účinností od 1. září 2014, Kniha úrazů dětí, žáků a studentů – vedená od 1. září 2011, Záznam o úrazu ze dne 4. února 2014, Organizační opatření pro zajištění bezpečné evakuace ze dne 2. ledna 2014, Revizní zpráva zabudovaného a přenosného tělovýchovného nářadí a tělovýchovného nářadí na dětském hřišti a v prostorách MŠ ze dne 12. února 2015, Vnitřní předpis o zajištění bezpečnosti a opatření při pobytu dětí v MŠ s účinností od 1. září 2014 ze dne 1. září 2014
14. Doklady o dosaženém nejvyšším vzdělání pedagogických pracovníků (3 kusy)
15. Žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, Rozhodnutí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, Dohoda o docházce dítěte vedené ve školním roce 2014/2015, Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání s účinností od 1. září 2014
16. Školní matrika – Evidenční list pro dítě v mateřské škole (25 kusů) a Přehled docházky vedené ve školním roce 2014/2015
17. Třídní kniha vedená ve školním roce 2014/2015
18. Rozpočet upravený k 31. 12. 2013 čj. JMK 140590/2013, Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2013 ze dne 22. ledna 2014, Zkrácená hlavní kniha za rok 2013, Čerpání dotace od ÚSC k 31. 12. 2013, Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajům za rok 2013 ze dne 11. ledna 2014

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční

zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihomoravském místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce.

Mgr. Marie Koutná, školní inspektorka

Mgr. Marie Koutná v. r.

Bc. Magda Kuchařová, školní inspektorka

Bc. Magda Kuchařová v. r.

V Brně 23. února 2015

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Petra Kalašová, ředitelka školy

Mgr. Petra Kalašová v. r.

V Brně 2. března 2015